

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 218/2014,

7. märts 2014,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 853/2004, (EÜ) nr 854/2004 ja komisjoni määruse (EÜ) nr 2074/2005 lisasid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 853/2004, millega sätestatakse loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad,⁽¹⁾ eriti selle artikli 10 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 854/2004, millega kehtestatakse erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks,⁽²⁾ eriti selle artikli 17 lõiget 1 ning artikli 18 punkte 3 ja 10,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 853/2004 on sätestatud loomset päritolu toidu hügieeni erieeskirjad toidukäitlejatele. Vastavalt kõnealuse määruse II lisale peavad tapamaju käitavad toidukäitlejad nõudma, vastu võtma ja kontrollima toiduahelat käsitlevat teavet ning võtma meetmeid sellise teabe suhtes kõigi loomade puhul, välja arvatud ulukid, kes on saadetud või kavatsetakse saata tapamajja. Selline teave hõlmab päritoluettevõtte staatust.
- (2) Komisjoni 7. märtsi 2014. aasta määrusega (EL) nr 216/2014, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2075/2005, millega kehtestatakse erieeskirjad liha ametlikuks kontrollimiseks keeritsusside (*Trichinella*) suhtes,⁽³⁾ on lubatud erandid kontrollimise sätetest selliste ettevõtete puhul, kus rakendatakse kontrollitud pidamistingimusi. See teave tuleks lisada tapamajale esitatava toiduahelat käsitleva teabe hulka, et liikmesriigid saaksid rakendada asjakohast korda liha kontrollimiseks keeritsussi suhtes.
- (3) Määruses (EÜ) nr 853/2004 on sätestatud tingimused, mille alusel on väljaspool tapamaja hädatapetud loomade liha inimtoiduks kõlblik. Kuna hädatapetud loomade liha, mis on edukalt läbinud lihakontrolli, ei kujuta ohtu inimeste tervisele, siis tuleks kõnealusest määrusest jätta

välja nõue hädatapetud loomade liha spetsiaalse tervisemärgi kohta ja sellise liha turupiirangud riigi turul; samuti tuleks määrusest (EÜ) nr 854/2004 jätta välja nõue hädatapetud loomade liha spetsiaalse tervisemärgi kohta.

- (4) Määrusega (EÜ) nr 854/2004 on kehtestatud erieeskirjad inimtoiduks ettenähtud loomsete saaduste ametlikuks kontrollimiseks. Kõnealuse määruse I lisas eelkõige on kehtestatud eeskirjad tapaeelse ja tapajärgse kontrolli kohta, sealhulgas visuaalse kontrolli ning konkreetsete ohtude kohta värskes lihas.
- (5) Määrusega (EÜ) nr 854/2004 on sätestatud, et riikliku veterinaararsti abid tohivad aidata riiklikku veterinaararsti ametliku kontrolli tegemisel teatavate piirangutega. Tapaeelse kontrolli ja loomade heaolu käsitleva kontrolli puhul tuleks riiklikel veterinaararsti abidel lubada aidata riiklikku veterinaararsti selliste loomade eelvalikul, millel esineb kõrvalekaldeid.
- (6) Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) võttis 2011. aasta 3. oktoobril vastu teadusliku arvamuse rahvatervise selliste ohtude kohta, mida tuleb hõlmata lihakontrolliga (sealiha)⁽⁴⁾ ning arvamuses jäeldati, et praegu tapajärgsel kontrollil nõutavad palpeerimine ja sisselõiked võivad tekitada ristsaastumise ohtu. Sellise ristsaastumise ärahoidmiseks ei tuleks normaalsete loomade puhul enam nõuda palpeerimist ja sisselõikeid, vaid ainult siis, kui on leitud kõrvalekaldeid. Kõnealuses arvamuses väidab toiduohutusamet, et sigadel endokardiiti põhjustavad haigustekitajad ei oma tähtsust rahvatervise seisukohast. Kuna ohutuse seisukohalt ei ole rutiinne südame sisselõige vajalik, siis ei tuleks seda enam nõuda.
- (7) Samas arvamuses määratleb toiduohutusamet *Salmonella* sealiha tarbimisega seotud suureks ohuks inimeste tervisele ning soovib vältida seariimpade saastumist *Salmonella*ga.
- (8) Määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao IX peatükis on sätestatud riikliku veterinaararsti ülesanded konkreetsete ohtude suhtes. *Salmonella* tuleks samuti hõlmata riikliku veterinaararsti eriülesannete alla, eriti juhtudel, kui liha ei vasta teatavate liidu õigusaktide nõuetele. Eelkõige tuleks

⁽¹⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 55.⁽²⁾ ELT L 139, 30.4.2004, lk 206.⁽³⁾ Vt käesoleva Euroopa Liidu Teataja lk 85.⁽⁴⁾ EFSA Journal (2011); 9(10):2351.

lisada sealihha kontrolli komisjoni 15. novembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 2073/2005 (toiduainete mikrobioloogiliste kriteeriumide kohta)⁽¹⁾ sätestatud ja rümpades esineva *Salmonella* suhtes kehtiva olemasoleva protsessi hügieenikriteeriumi järelevalve ning meetmed, mida toidukäitlejad peavad võtma, kui liha ei vasta konkreetsete liidu õigusaktide nõuetele. Kõnealune järelevalve oleks kulutõhus vahend teabe esitamiseks *Salmonella* kohustusliku seire kohta sealihha tootmisahelas vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. novembri 2003. aasta direktiivile 2003/99/EÜ zoonooside ja zoonootilise toimemega mõjurite seire kohta, millega muudetakse nõukogu otsust 90/424/EMÜ ja tühistatakse nõukogu direktiiv 92/117/EMÜ⁽²⁾.

- (9) Komisjoni 5. detsembri 2005. aasta määruses (EÜ) nr 2074/2005, millega sätestatakse rakendusmeetmed Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 853/2004 käsitletud teatavate toodete ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004 käsitletud ametlike kontrollide suhtes, sätestatakse erandid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 852/2004 ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 853/2004 ja (EÜ) nr 854/2004,⁽³⁾ on sätestatud konkreetset nõudeid vabatahtliku sigade visuaalse tapajärgse kontrolli kohta. Käesolevas määruses kavandatakse muudatused määruses (EÜ) nr 854/2004 sätestatud standardse tapajärgse kontrolli nõuetesse muudavad määruses (EÜ) nr 2074/2005 sätestatud nõuded sigade vabatahtliku visuaalse kontrolli kohta sigade puhul ebaoluliseks ning seetõttu tuleks neid nõudeid muuta.
- (10) Käesolevas määruses esitatud nõuded toovad kaasa praeguste tavade ümberkujundamise nii toidukäitlejate kui ka pädevate asutuste jaoks. Seetõttu on asjakohane lubada käesoleva määruse kohaldamist edasi lükata.
- (11) Määruseid (EÜ) nr 853/2004, (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 2074/2005 tuleks seetõttu vastavalt muuta.
- (12) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega ning ei Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole vastuväiteid esitanud.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 853/2004 muudatused

Määrust (EÜ) nr 853/2004 muudetakse järgmiselt.

⁽¹⁾ ELT L 338, 22.12.2005, lk 1.
⁽²⁾ ELT L 325, 12.12.2003, lk 31.
⁽³⁾ ELT L 338, 22.12.2005, lk 27.

1) II lisa III jao punkti 3 alapunkt a asendatakse järgmisega:

- „a) päritoluettevõtte staatus või piirkondlik loomatervise staatus ning, kas ettevõtte on ametlikult tunnustatud sellisena, kus seoses keeritsussidega rakendatakse kontrollitud pidamistingimusi vastavalt komisjoni määruse (EÜ) nr 2075/2005 (*) IV lisa I peatüki punktile A;

(*) ELT L 338, 22.12.2005, lk 60.”

2) III lisa I jao VI peatüki punkt 9 jäetakse välja.

Artikkel 2

Määruse (EÜ) nr 854/2004 muudatused

Määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa muudetakse järgmiselt.

1) I jao III peatüki punkt 7 jäetakse välja.

2) III jao I peatüki punkt 2 asendatakse järgmisega:

- „2. tapaeelse kontrolli ja loomade heaolu käsitlevate kontrollide osas võivad riikliku veterinaararsti abid üksnes aidata puhtalt praktiliste ülesannetega, mis võivad hõlmata selliste loomade eelvalimist, millel esinevad kõrvalekalded;”.

3) IV jao IV peatüki B osa punktid 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

- „1. Sigade rümbad ja rups läbivad järgmised tapajärgsed menetlused:

- a) pea ja kurgu visuaalne kontroll; suu, neelu ja keele visuaalne kontroll;
- b) kopsude, hingetoru ja söögitoru visuaalne kontroll;
- c) südamepauna ja südame visuaalne kontroll;
- d) vahelihase visuaalne kontroll;
- e) maksa ning maksa ja kõhunäärme lümfisõlmede (*Lnn. portales*) visuaalne kontroll;
- f) seedekulgla, soolekinnisti ning mao- ja soolekinnisti lümfisõlmede (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales* ja *caudales*) visuaalne kontroll;

- g) põrna visuaalne kontroll;
- h) neerude visuaalne kontroll;
- i) rinnakelme ja kõhukelme visuaalne kontroll;
- j) suguelundite (v.a peenis, kui see on juba eemaldatud) visuaalne kontroll;
- k) udara ja selle lümfisõlmede (*Lnn. supramammarii*) visuaalne kontroll;
- l) noorte loomade nabapiirkonna ja liigete visuaalne kontroll.
2. Kui loomade päritoluettevõttest saadud epidemioloogilised või muud andmed, toiduahelat käsitlev teave või tapaeelse kontrolli leiud ja/või tapajärgsel visuaalsel kontrollil avastatud asjakohased kõrvalekalded osutavad võimalikule ohule rahvatervisele, loomatervisele või loomade heaolule, peavad sigade rümbad ja rups läbima tapajärgsed lisauuringud, võttes tarvitusele sisselõiked ja palpeerimise. Sõltuvalt kindlakstehtud ohust võivad sellised uuringud hõlmata järgmist:
- a) submaksillaarsete lümfisõlmede (*Lnn. mandibulares*) sisselõiked ja uurimine;
- b) kopsude ning bronhiaal- ja keskseinandi lümfisõlmede (*Lnn. bifurcationes, eparteriales ja mediastinales*) palpeerimine. Hingetoru ja kopsutorude peaharud peavad olema avatud pikisuunas ning kopsud on lõigatud tagumises kolmandikus risti nende põhitelgedega; need sisselõiked ei ole vajalikud, kui kopse ei kasutata inimtoiduks;
- c) südame sisselõige pikisuunas, mis avab vatsakesed ja lõikab läbi vatsakeste vaheseina;
- d) maksa ja selle lümfisõlmede palpeerimine;
- e) mao- ja soolekinnisti lümfisõlmede palpeerimine ning vajaduse korral sisselõiked;
- f) põrna palpeerimine;
- g) sisselõiked neerudesse ja neerulümfisõlmedesse (*Lnn. renales*);
- h) udarüliste lümfisõlmede sisselõiked;
- i) noorte loomade nabapiirkonna ja liigete palpeerimine ning vajaduse korral sisselõige nabapiirkonda ja liigete avamine.”

4) IV jao IX peatükki lisatakse G osa.

„G. *Salmonella*

1. Ilma, et see piiraks komisjoni määruse (EÜ) nr 2073/2005 (*) artikli 1 kohaldamist, kontrollib pädev asutus, et toidukäitlejad rakendavad nõuetekohaselt kõnealuse määruse I lisa punkti 2.1.4 (protsessi hügieenikriteerium searümpades esineva *Salmonella* suhtes) järgmiste meetmete abil:
 - a) ametlik proovivõtt, kasutades samu meetodeid ja proovivõtu ala, mida kasutavad toidukäitlejad. Igast tapamajast võetakse igal aastal vähemalt 49 (**) juhuslikku proovi. Väikeste tapamajade puhul võib seda arvu riskihinnangu alusel vähendada; ja/või
 - b) kogu teabe kogumine toidukäitlejate võetud selliste proovide koguarvu ja selliste positiivsete *Salmonella* proovide arvu kohta, mis võetakse määruse (EÜ) nr 2073/2005 artikli 5 lõike 5 kohaselt kõnealuse määruse I lisa punkti 2.1.4 raames; ja/või
 - c) kogu teabe kogumine proovide koguarvu ja positiivsete *Salmonella* proovide arvu kohta, mis on võetud riiklike kontrolliprogrammide raames liikmesriikides või liikmesriikide piirkondades, mille puhul on seoses sealihatootmisega määruse (EÜ) nr 853/2004 artikli 8 kohaselt heaks kiidetud eritagatised;
2. Kui toidukäitleja ei vasta protsessi hügieenikriteeriumile mitmel korral, siis nõuab pädev asutus asjaomast toidukäitlejalt tegevuskava ning jälgib rangelt selle täitmist.
3. Proovide koguarvu ja positiivsete *Salmonella* proovide arvu kohta, eristades punkti 1 alapunktide a, b ja c alusel võetud proovid, kui neid kohaldatakse, esitatakse aruanne Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/99/EÜ (***) artikli 9 lõike 1 kohaselt.

(*) ELT L 338, 22.12.2005, lk 1.

(**) Kui kõik on negatiivsed, esitatakse 95protsendiline statistiline kindlus, et levimus on alla 6 %.

(***) ELT L 325, 12.12.2003, lk 31.”

Artikkel 3

Määruse (EÜ) nr 2074/2005 muudatused

Määruse (EÜ) nr 2074/2005 VIb lisa punkti 3 alapunkt a jäetakse välja.

*Artikkel 4***Jõustumine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. juunist 2014.

Määruse (EÜ) nr 854/2004 I lisa IV jao IX peatüki G osa punkti 3 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2015.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. märts 2014

Komisjoni nimel
president
José Manuel BARROSO
